

ALA-SATAKUNNAN YMPÄRISTÖSEURA RY

JÄSENKIRJE 2/2012

Isännän ääni?

Kuka muistaa Ympäristöseuran kevään jäsenkirjeen? ”Tiedotus poikkeusjuoksutuksista” oli sarkastisen 60-luvulle sijoitetun mielikuvitusilmoituksen otsikko. Paljon on juossut vettä Eurajoessa – ja vähän muutakin – sen jälkeen. Tuolloin oli kulunut yli vuosi aikaa siitä, kun JVP-Eura Oy jätti hakemuksensa uudesta ympäristöluvasta. Kaikesta huolimatta elimme toiveikkaita aikoja sen suhteen, että Eurajoen tilaan saataisiin vihdoinkin parannusta. Olihan yhtiö antanut julkisuuteen lupauksen uusista mittavista investoinneista jätevesipuhdistamon toiminnan tehostamiseksi. Mutta sitten tuli kesä ja karpäset ja niitähän riitti varsinkin Eurajoessa, jossa veden lisäksi kellui lantakarpästen herkkua. Jokivedessä uinti oli kielletty lähes koko parhaimman kesäajan.

Tyytymättömyys purkaantuu

JVP-Euran lisääntyneet poikkeusjuoksutukset ja valvonnan puutteellisuus saivat jokivarren asukkaiden mitan täyttymään. Bakteeripäästöistä tehtiin poliisille tutkintapyyntö. Myös Pyhäjärvisuudun ympäristölautakunta lähetti aluehallintovirastoon kyselyn JVP:n ympäristölupahakemuksen viivästymisestä. Yhdistyksemme, Suomen luonnonsuojeluliitto ja Satakunnan piirijärjestö laativat heinäkuussa yhteisen lehdistötiedotteen, jossa nostettiin esiin JVP:n puhdistamon jatkuvat toimintahäiriöt. Tiedotteessa ihmeteltiin myös valvovan viranomaisen ja yrityksen johdon laillisuuden rajamailla kulkevaa suhdetta. Lehdistötiedote nousi julkisuuteen suurissa päivälehdissä ja Yleisradion nettisivuilla.

Elokuussa Etelä-Suomen Aluehallintovirasto kuulutti JVP-Eura Oy:n ja sen osakkaiden JuJo Thermal Oy:n ja Ahlström Oy:n Kauttuan tehtaan ympäristöluvut. Jokivarren asukkaiden pitkään patoutunut tyytymättömyys Eurajoen huonosta vesiensuojelusta purkaantui kansalaisliikkeeksi, jonka tuloksena järjestettiin kaksi suurta yleisötilaisuutta. Ympäristölupiin jätettiin yhteensä 120 muistutusta ja mielipidettä. Niitä käsittelevä ympäristötarkastaja pitää palautteen määrää poikkeuksellisen suurena ja oman virkauransa suurimpana. Toivottavasti myös palautteiden sisältö vakuuttaa lupaviranomaiset! Suurin osa palautteista tuli yksityisiltä ihmisiltä, mutta joukossa oli myös yrityksiä, kalastuskuntia ja yhdistyksiä. ”Rikkana rokassa” olivat myös Ympäristöseuran mielipiteet, jotka annettiin yhdessä Rauman seudun luonnonsuojeluyhdistyksen ja SLL:n Satakunnan piirin kanssa. Ne on luettavissa seuran kotisivuilla www.sll.fi/alasatakunta.

Ympäristövastuullisuus kateissa

JVP on jo vuosia toiminut puhdistuskapasiteettinsa ylärajalla. Puhdistamolle tulevan jäteveden ja erityisesti siinä olevan kiintoaineen määrä on voimakkaasti lisääntynyt. Lupa-arvoja ei ole kyetty aina täyttämään. Tämä koskee erityisesti biologista hapenkulutusta (BOD-kuormitus) ja typpilupa-arvoja. Näiden lupa-arvojen ylityksistä oli jo viime vuosikymmenellä nähtävissä puhdistamon toiminnan heikkeneminen. Molemmat lupa-arvot liittyvät läheisesti huonosti puhdistetun jäteveden korkeisiin bakteeripitoisuuksiin. Tauteja aiheuttavien suolistoperäisten bakteerien määrät nousevat, kun jätevettä tulee puhdistamolle

liikaa ja jäteveden laatu on puhdistusprosessissa vaikeasti hallittavissa. Kun tähän liitetään JVP:n heikko valmistautuminen häiriötilanteisiin ja varojärjestelmien puuttuminen, on jokisoppa valmis.

JVP-Eura Oy:n toiminnan ympäristövastuullisuutta ei voida kehua. Päinvastoin se on pyrkinyt eroon vastuustaan ”viimeiseen hengen vetoon asti”, vedoten vanhentuneeseen ympäristölupaansa, joka ei määritellyt lupa-arvoja bakteeripitoisuuksille. Lisäksi yritys on tarkoitushakuisesti yrittänyt vähätellä omaa osuuttaan bakteeripäästöistä. Loppukesästä se käynnisti selvitystyön puhdistamolta jokiveteen purkautuvan veden bakteeripitoisuuksista. Alustavien tulosten perusteella JVP:n on syytä katsoa peiliin, eikä hakea syyllisiä Kuurnamäestä. Selvitystyön vielä ollessa kesken ylikuormitetun puhdistamon laitteisto taas kerran petti, eikä tarvittavia varaosia ollut saatavilla. Tätä kirjoitettaessa on jokivesi ollut käyttökiellossa lähes kaksi viikkoa.

Suuria kysymyksiä

Tässä tilanteessa herää monia kysymyksiä. Kuka yrityksessä käyttää ”isännän ääntä” ja valvoo omistaja-ohjausta? Entä mikä on valvojan viranomaisen vastuu, kun tiedossa on ollut jo pitkään laitoksen heikko puhdistusteho, kapasiteetin alimitoitus ja lupa-arvojen rikkomukset? Olisiko tilanteeseen pitänyt tarttua jo aiemmin? Kuka kantaa vastuu siitä, että ollaan taas tilanteessa, jossa puhdistamo on vain välietappi, joka johtaa jätevedet suoraan jokeen? Vastuun kantajia etsittäessä seuraamuksista vastaavat nyt veden käyttäjät ja jokiluonto eliöineen. Olisiko tulevaisuudessa viisainta johtaa jätevedet siirtoviemäreitä pitkin suoraan toimivalle rannikkopuhdistamoille?

Seppo Varjonen, puheenjohtaja

Luonto kutsuu

Ympäristönhoitaja? Mitä se oikein tekee? Teoriassa ympäristönhoitaja on erilaisten erikoisympäristöjen hoidon ja hoitosuunnitelmien taitaja, jolla pysyy käsissä sekä kynä, että saha. Käytännössä kuitenkin jokainen ympäristönhoitajan tutkinto on suorittajansa kiinnostusten summa, tekijänsä näköinen.

Ympäristönhoitaja voi olla huikea visualisti, esteetikko, kulttuurimaiseman taiteellinen johtaja, joka valitsee taitavilla silmillään, mikä puu tai ruusupuska saa lähteä vanhan maatilan pihamaalta tai puistometsästä ja jätetäänkö muinaisjäännösalueelle kauniisti kasvanut kataja, vaikka sitä olisi kariste hieman puraissut. Toisaalta ympäristönhoitaja voi olla hikipäässä huhkiva puolimetsuri tai ojankaivaja, joka päristelee moottorisahalla metsän kätköissä, nakuttaa luontoreiteille uusia pitkospuita tai ennallistaa ojitettuja soita tiettemien taipaleiden takana. Ympäristönhoitajan tutkinto on yksi luonnonvara-alan perustutkinnoista ja sen suorittaminen kestää kahdesta kolmeen vuotta aiemmasta työ- ja opiskeluhistoriasta riippuen. Itse opiskelin Ammattiopisto Liviassa, Tuorilan kartanon mailla, jossa opintojen aikana käytiin läpi kattavasti sekä luonnon- että kulttuuriympäristöt, alaan liittyvät työkalut ja koneet viikatteesta mönkijään, peruslajintuntemus kasveista, linnuista ja nisäkkäistä, ilmatonmuutos ja luomuviljely sekä rahoituksen kiemurat ja hakemukset. Valinnaiset tutkinnon osat voi järjestää monella tavalla, minun tapauksessani opintojeni suunnan sinetöivät kiinnostukseni idylliseen maaseutuun ja vesistöjen suojeluun, intohimoni

vanhoihin rakennuksiin ja perinneremontointiin, sekä pitkäaikainen kasvi- ja puutarhaharrastukseni. Olen siis erittäin kulttuuriympäristöpainotteinen ympäristöhoitaja, opintojeni harjoittelut olen suorittanut pääasiassa Pyhäjärvi-instituutissa sekä paikallisessa Leader-toimintaryhmässä Pyhäjärvisseutu ry:ssä, johon myös työllistyin määräaikaisena heti harjoitteluni jälkeen.

No mutta miksi tällainen ala? Puhuimme tästä ryhmämme kanssa paljon, ja vitsailimme tunnetulla sanaparilla ”Luonto kutsuu”. Jokainen oli kuullut sen kutsun, vaikka se soikin kaikille eri sävelin eri elämäntilanteissa. Jotkut olivat kuulleet sen jo kauan sitten, eivätkä vain olleet aikaisemmin saaneet tilaisuutta opiskella haaveammattiinsa. Toiset olivat jääneet sairauden tai vamman vuoksi pois edellisestä työstään ja vaihtoivat alaa. Suurin osa oli kuitenkin tullut opiskelemaan ympäristöalaa arvo- ja elämänmuutoksen myötä. Moni oli kyllästynyt hektiseen ja suorittavaan elämään, ja haki ympäristöalasta pehmeämpää vaihtoehtoa. Kuuluin tähän ”valtavirtaan” itsekin osittain, kahden palkkatyön ja yrittäjä-elämän sekoitus oli vuosien mittaan tehnyt elämästä massiivisen suorituksen, menemistä ja tekemistä vartin tarkkuudella, valmista piti olla heti, tai mieluiten eilen.

Ympäristöhoitajan työssä sekoittuvat byrokratian papereiden kahina, moottori- ja raivaus-sahan pärinä, ohimoilta valuva hiki, kolottavat lihakset, metsän tuoksuinen takki, multaiset sormet, pinnan alle pulpahtava vesinäytteenotin, itse sekoitettu ikkunakitti, käsissä taipuvat riukuaidanvitsakset ja tuulessa vienosti nyökkäilevät kissankellot. Luonnon ymmärtäminen ja tutkiminen, perinne, kulttuuri ja hitaus. Puhumattakaan siitä, että tutkinnon saa suorittaa samanhenkisten ihmisten kanssa, joista suurin osa jää elinikäisiksi ystäviksi. Vaikka yksikään opiskelija ei koskaan työllistyisi alalle, niin opiskelun antama yleissivistys ja henkinen pääoma on huikea, ja muuttaa joka vuosi monen elämän suunnan. Parempaan! Minulle ympäristöhoitajan tutkinto on kuitenkin välietappi, astinlauta johonkin, jota kohti olen menossa, mutta jota kohti en olisi menossa ilman Tuorlassa vietettyjä vuosia. Korkea-kouluopinnot ovat olleet haaveenani jo pitkään, ja paikka Turun yliopiston kulttuuri- ja maisemantutkimuksen linjalla odottaakin minua ensi syksynä.

Sitä odotellessa toivotan teille kaikille orakasrikkaita metsäretkiä ja nautinnollisia hetkiä Suomen kauniissa luonnossa!

Sarita Lääti

ympäristöhoitaja, hankesihteeri ja käsityö-yrittäjä

Ala-Satakunnan Ympäristöseuran tapahtumia loppuvuodelle 2012

6.10	klo 10.00	Hömötiaisenmetsä-retki (”Hiljan” –retki) retkioppaana Tuomo Hurme. Yhteyshenkilö: Tuomo (02) 8668118, Seppo 050 5607357 ja Erkki 0500 125215. Kimppakyytiläisten tapaaminen klo 9.30 Euran linja-autoasemalla. Varaa kimppapaikka Erkiltä tai Sepolta. Tietoa Hömötiaisenmetsästä: www.luonnonperintosaatio.fi
Marraskuussa		Syystoimintapäivä, Pyhäjärvi-instituutti, Eura Luento: ”Ilmastomuutos ja vesiensuojelu”, Teija Kirkkala. Paikallislehdessä lähemmin. Yhteyshenkilö: Seppo 050 5607357

23.11. klo 18.00 **Pikkujoulut, Jokisauna, Kauttua, Sepäntie 1**
Ohjelmaa: Klo 18.00-19.15 sauna. Ota mukaan uimapuku ja pyyhe. Klo 19.15 illallinen (ruokaisa salaattipöytä). Erkki Jaakohuhdan Perhosia ja sudenkorentoja -luotokuvaesitys. Illalliselle ennakkoilmoittautuminen Sepolle (050 5607357) keskiviikkoon 21.11. mennessä.

Hallituksen tulevia kokouksia:

10. lokakuuta, Säkylä
5. joulukuuta, Eura

Yhdistyksen jäsen, olet tervetullut hallituksen kokouksiin – ota yhteyttä (paikka, klo, ajo-ohje) sihteeriin (Kati 040 5687150) tai puheenjohtajaan (Seppo 050 5607357).

Retkikerhon toimintaa: Tiedot kerhon retkistä ja talkoista ovat yhdistyksen kotisivuilla www.sll.fi/alasatakunta .

Retkiä ja talkoita voi järjestää jokainen kerholainen itse spontaanisti sähköpostilistan välityksellä. Listaa koordinoi ja retkiä suunnittelee retkikerhon vetäjä Erkki Jaakohuhta. Jos haluat liittyä kerhon sähköpostilistalle tai toivot jotain erityistä retkeä tehtäväksi, niin ota yhteyttä Ekiin (0500 125215).

Vieraile yhdistyksen uudistuneilla nettisivuilla!

Sivut on päivitetty ajan tasalle ja muokattu uuteen, toivottavasti käyttäjille entistä helpommin avautuvaan muotoon: www.sll.fi/alasatakunta. Sivuilta löydät lausuntoja, kuvia ym. kuluneen vuoden toiminnasta ja myös yhteystiedot hallituksen jäseniin. Ota meihin yhteyttä, jos haluat tulla mukaan toimintaan, tai sinulla on toivomuksia tai ehdotuksia yhdistyksen toiminnan kehittämiseen!

Rakennusalan työt ammattitaidolla

restaurointi työt
saneeraukset
uudisrakentaminen
pohjatytöt
kattotyöt
valmispiiput kertanostolla

Teet sitä taikka tätä, älä kysymättä jätä

Takerak T:mi /Tapani Keränen
Eura 040-8325993

